

[Gade]

Det må vel også betyde noget mere end blot det, at man er villig til at optage nye medlemmer i EF, eller har jeg misforstået det?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre har intet imod, at EF som sådan, som den institution, man kunne sige EF er, indgår i et tættere og tættere samarbejde med lande uden for EF – EFTA-landene f.eks. Andre kunne komme på tale.

Men jeg vil godt sige om den måde, hr. Gade stiller spørgsmål på, eller den type spørgsmål, han stiller, at jeg tror, alle har lært, at det faktisk er umuligt at forudse, hvordan verden vil se ud i morgen eller om et halvt år.

For et år siden var der ingen af os, der forestillede os, hvordan udviklingen i Europa ville blive i det forløb, vi nu har været vidne til. Det har bl.a. bevirket, at vi ikke vil låse os fast i positioner af den ene eller den anden art, men kritisk, opmærksomt, positivt og konstruktivt vil gå ind i det samarbejde – og udviklingen af det samarbejde, som Europa står over for.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg er helt enig med fru Marianne Jelved i, at det er svært at forudse, hvordan Europa udvikler sig og så mange andre ting for den sags skyld.

Men nu troede jeg, at vi havde det til fælles, at vi var politikere. Det kan være, jeg tager fejl, når vi sådan analyserer og prøver at finde ud af, hvordan det går. Men i politik handler det jo om at arbejde for nogle bestemte ting – sådan har jeg i hvert fald forstået politik – og dermed også for at skabe opbakning til dem og dermed være med til at presse udviklingen i den retning, man går ind for.

Jeg er ikke blevet overbevist om, at det er fru Marianne Jelveds synspunkt i denne sag, og det synes jeg da er lidt trist; men det kan vi måske få vendt en anden dag.

Mimi Jakobsen (CD):

For os, der er født efter Anden Verdenskrig, og som aldrig har kendt andet end det Østeuropa, vi kendte indtil for et halvt års tid siden, er det – selvfølgelig som for alle andre, men måske specielt for os – en kilde til daglig undren, hvad

der dog sker. Og det står vel for os, som at 1989 måske bliver et lige så lysende årstal, som 1789 var det. Vi håber, vi glæder os, og vi er naturligvis også bekymrede, forskrækkede. Hvad ender det her med?

Vi vil så gerne tro på, at det går godt. Vi tror vel også på, at det går godt, som også hr. Ivar Hansen var inde på. Men det eneste, vi reelt ved, er, at der ikke er noget, der bliver som før. Vi står midt i processen.

Vi ser lande, der kæmper for deres suverænitets, hvor vi i Vesteuropa frivilligt afgiver vores. De står midt i en proces med at danne nogle enheder, som vel på lidt længere sigt ikke kan holde økonomisk. Men hvor vil de havne henne?

Vi ser Sovjetunionen, som måske er på vej til en opløsning. Men det er jo ikke bare Sovjetunionen; det er en supermagt, der er på vej til en opløsning, og hvad sker der så ved det? Danmarks rolle skal vel være hjælpsomhed. Vi skal gøre, hvad vi kan; en forsigtig hjælpsomhed, der ikke udsteder løfter, som vi ikke kan leve op til, men naturligvis heller ikke er noget, hvor vi stiller vores lys under en skæppe. Vi skal give en hånd med sammen med de nordiske lande, men i høj grad sammen med EF, for det batter noget.

Vi kan ikke alene påtage os at udrette det store, men det fritager os jo ikke for en forpligtelse til at gøre, hvad vi kan. Og en idé var måske, at vi så målrettede den hjælp, vi kunne give.

Må jeg nævne et eksempel: Der er vel ingen, der for alvor er forbløffet over – selv om man næsten ikke tror, hvad man læser – et regime i Rumænien, som har ledet og misregeret på den måde, det er sket. Det er desværre daglig kost i mange lande, selv om det her fik et helt usædvanlig dramatisk forløb.

Men det, det vel er værd at tage fat på og måske er en opgave for Danmark at tage fat på, er nogle af de ting, som et sådant regime har påvirket sine mennesker med. Der er ingen tvivl om, at rumænere grundlæggende mener det samme som alle andre mennesker. Ikke desto mindre har man i Rumænien set forhold for mennesker, der var anderledes, som vel kun kan sammenlignes med de tyske koncentrationslejre. Vi har set en dyrkelse af supermennesket, hvad enten det nu var eliteidrætsmennesket eller det var den gode arbejder, på bekostning af skravlet, af de psykisk syge, af de handicappede børn, der ligger i omgivelser,